

DAGSORDEN Udvalget for Økonomi og Erhverv (2022 - 2025) d. 03-10-2022

Mødedato Mandag d. 03. oktober 2022 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 2

Mødedeltagere Uffe Jensen, Martin Mikkelsen, Lone Jakobi, Lars Bluhme, Kresten Bjerre, Ditte-Marie Thejsen, Allan Werk

Indholdsfortegnelse

Stillingtagen til foroffentlig høring for etablering af Odder Bioenergipark ved Torrild ved Krogstrup	3
Grøn omstilling af Tunøfærgen.....	7
Lukket: Principbeslutning om afhændelse af kommunalt areal ifm. mulig skødehandel eller jordfor	10

Stillingtagen til foroffentlig høring for etablering af Odder Bioenergipark ved Torrild ved Krogstrupvej vest for Torrild

Resumé

"Odder Bioenergipark" har været i foroffentlig høring fra den 15. juni 2022 til og med den 24. august 2022. Der har i perioden været afholdt to informationsmøder i Torrild forsamlingshus. I høringsperioden er der indkommet 155 høringssvar fordelt på 131 indsigere samt to underskriftindsamlinger.

Der er i processen og i foroffentlighedsfasen fremkommet flere mulige alternative placeringer til Odder Bioenergipark. Forvaltningen anbefaler derfor, at disse og evt. yderligere muligheder undersøges nærmere med henblik på at der evt. udarbejdes et nyt projekt materiale. Såfremt en ny placering viser sig anvendelig skal der afholdes en foroffentlig høring for at indkalde forslag og idéer til den alternative placering.

Miljøministeriet har givet indsigelse i forhold til solcelleområdets beliggenhed i Geologisk interesseområde. Forvaltningen indstiller derfor til, at solcelleområdet 1.SOL.1 reduceres, så den del af udpegningen der er omfattet af Geologisk interesseområde udgår.

Baggrund for sagen

Sagen blev sidst behandlet på møde i Udvalget for Økonomi og Erhverv den 16.06.2022, hvor det blev besluttet, *"at der afholdes en foroffentlig høring i 10 uger med bemærkning om at etablering af en bioenergipark er en væsentlig prioritet ind i en klimadagsorden, og at midlerne fra den grønne ordning skal anvendes til gavn for lokalsamfundet."*

Der har efterfølgende været afholdt en foroffentlig høring fra den 15. juni 2022 til og med den 24. august 2022 med to informationsmøder den 22. juni 2022 og den 15. august 2022. I høringsperioden indkom der 155 høringssvar, der fordeler sig på 131 indsigere samt to underskriftindsamlinger. Høringssvarene er besvaret i vedhæftede bilag og vedrører kort oplistet emnerne:

- Trafik,
- Grundvand/drikkevand,
- Klimaregnskab,
- Biomasse,
- Støj
- Lugt
- Planlægning og placering
- Værditab, ekspropriation og inhabilitet.

Bioenergianlæg og synergiteknologier

På landsplan er der den 25. juni 2022 indgået Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022. Aftalen er indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternative og Kristendemokraterne. Af Klimaaftalen fremgår det, at der skal være mere grøn gas, og at biogasproduktionen skal fremrykkes og øges i Danmark. Det fremgår også af aftalen, at det er en afgørende styrke i den aktuelle konflikt med Rusland (side 19). Klimaaftalen er vedhæftet som bilag.

Etablering af et biogasanlæg som beskrevet vil medvirke til at nå reduktionsmålene for CO₂ på 70 % i 2030 og 100 % i 2050. Kommunalbestyrelsen har den 5. september 2022 vedtaget DK2020 klimaplan med en målsætning om, at der senest i 2025 er etableret et biogasanlæg i Odder Kommune med en kapacitet til at behandle mindst 500.000 tons biomasse årligt.

Der er flere miljø- og klimamæssige effekter ved etablering af biogasanlæg. Ifølge Miljøministeriets "Apropros - kommuneplanlægning for Biogasanlæg" vil der være følgende miljø- og klimamæssige effekter (uddrag):

- Den afgassede gylle resulterer i en mindre fordampning af ammoniak fra marken efter udbringning
- Anvendelse af afgasset gylle som gødning i stedet for rå gylle belaster klimaet mindre
- Biogas anvendes typisk i Danmark til produktion af kraftvarme. Biogassen fortrænger de mere forurenende fossile brændstoffer som kul, olie og naturgas
- Afgasset husdyrgødning lugter langt mindre end rå gylle. Det giver færre lugtgener i forbindelse med især forårsudbringningen af husdyrgødning

Og følgende landbrugsmæssige effekter (uddrag):

- Kvælstofudnyttelsen i gødningen øges væsentligt og gødningsøkonomien og udbytterne forbedres
- Smittekim og parasitter i husdyrgødningen elimineres
- Optimerer fordelingen af husdyrgødningen

Forvaltningen finder således, at der ikke er tvivl om, at etablering af biogasanlæg er en del af den grønne omstilling og ikke kan erstattes af andre løsninger.

Solcelleområdet 1.SOL.1

Ansøgningen udvidede det kommuneplanlagte solcelleområde 1.SOL.1 nordvest for Torrild samt ned mod Skanderborg Kommune ved Gjesing. Miljøstyrelsen har afgivet høringssvar mod placering af solceller indenfor det Geologiske interesseområde, der er en national interesse.

Borgerforslag

Kommunalbestyrelsen behandlede den 5. september et borgerforslag "NEJ TAK til

biogasanlæg med lugtgener, trafikstøj og tung transport i flere kommuner. Vi ønsker ny placering, væk fra folk og tæt på motorvejene" angående placering af biogasanlæg. Se bilag. Kommunalbestyrelsen besluttede, at medtage borgerforslaget som input til den foroffentlige høring. De spørgsmål der rejses i borgerforslaget er besvaret i de tematiserede svar i høringsnotatet.

Lovgrundlaget er Planloven

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen har behandlet høringssvarene og samlet og besvaret dem under de overordnede emner. Se bilag.

Bioenergianlæg og synergiteknologier

Der er i processen og i foroffentlighedsfasen fremkommet flere mulige alternative placeringer til Odder Bioenergipark. Forvaltningen anbefaler derfor, at disse og evt. yderligere muligheder undersøges nærmere med henblik på, at der evt. udarbejdes et nyt projekt materiale. Såfremt en ny placering viser sig anvendelig, skal der afholdes en foroffentlig høring for at indkalde forslag og idéer til den alternative placering.

En forudsætning for en alternativ placering er fortsat, at den ligger i nærheden af det overordnede vejnet med rimelige tilkørselsforhold til anlægget og centralt i forhold til biomasseressourcen. Begge dele er således fortsat centrale placerings parametre. Der kan med en ny placering være flere enkeltstående ejendomme, der ligger nær ved, hvilket kan vise sig som en udfordring for realiseringen og overholdelse af især lugtgene- og støjkrav. Der findes dog ingen afstandskrav til boliger og bebyggelser for biogasanlæg. Men når man planlægger, anbefaler Miljøministeriet at holde en minimums-afstand på 500 meter til nærmeste bebyggelse (landsby eller større samling af boliger).

Forvaltningen bemærker, at uanset hvilken placering, der vælges, skal der udføres et omfattende planlægningsarbejde med bl.a. en miljøkonsekvensrapport (tidligere VVM). Hvis det i den videre planlægning viser sig, at projektet ikke kan overholde lovbestemte grænseværdier vil indstillingen fra forvaltningen være at projektet bortfalder.

Et biogasanlæg er et stort anlæg at placere i det åbne land. Der skal derfor varetages en god planlægning og stilles krav til anlæggets arkitektur og indpasning i landskabet ved afskærmning af anlægget med beplantning. Ligeledes skal den visuelle påvirkning vises fra flere afstande og vinkler.

Forvaltningen anbefaler desuden, at områder til endnu ikke kendte synergiteknologier tages ud af ansøgningen og evt. kun reserveres som areal, således at det kun er kendte teknikker og anlæg der planlægges for.

Solcelleområdet 1.SOL.1

Ansøgningen udvidede det kommuneplanlagte solcelleområde 1.SOL.1 nordvest for Torrild samt ned mod Skanderborg Kommune ved Gjesing. Miljøstyrelsen har afgivet høringssvar mod placering af solceller indenfor det Geologiske interesseområde, der er en national interesse

Forvaltningen indstiller derfor til, at solcelleområdet 1.SOL.1 reduceres i den videre planlægning, så den del af udpegningen der er omfattet af Geologisk interesseområde udgår. Den endelige fastlæggelse af 1.SOL.1 vil derfor ske i forbindelse med udarbejdelse af evt. kommuneplantillæg.

Den ene af udviklerne i området 1.SOL.1 bemærker, at biogasansøger ikke råder over den jord, der ansøges på, bl.a. ca. 14 ud af de 16 ha som er tiltænkt til biogasanlæg mv. samt at nævnte udvikler som råder over jorden iht. aftale med lodsejer, den 10. maj 2022 har indsendt ansøgning til Odder Kommune om etablering af solcelleanlæg i overensstemmelse med 1 SOL 1 i Kommuneplanen. Forvaltningen bemærker, at der udelukkende er tale om private aftaler - sandsynligvis betinget af projektets gennemførelse, som ikke er til hinder for, at Kommunalbestyrelsen ændrer planlægningen.

Sagens gang

- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 3. oktober 2022

Forvaltningen indstiller

At alternative placeringsmuligheder afsøges inden der træffes endelig beslutning om, hvilket område, der planlægges videre for

At synergiteknologier tages ud af ansøgningsmaterialet og evt. kun reserveres som areal

At solenergiområde 1.SOL.1 reduceres, så områder der ligger indenfor Geologisk interesseområde udgår i den videre planlægning

Grøn omstilling af Tunøfærgen

Resumé

I denne sag gives kommunalbestyrelsen en orientering om proces for udbud og indkøb af ny elfærges til besejling af ruten Hou-Tunø.

Samtidigt ønskes forvaltningen bemyndiget til at indlede et samarbejde med Færgesekretariatet med henblik på indgåelse af indkøbsaftale med leverandørkonsortie.

En ny elfærges skal erstatte den nuværende Tunøfærges.

Baggrund for sagen

Den nuværende færges er bygget og indsat på ruten Hou-Tunø i 1993. Færgen er med sine snart 30 år ved at nærme sig enden af den forventede levetid. Grundet Tunøfærgens alder og stand opleves der stigende omkostninger i forbindelse med værftsbesøg. For nuværende forventes Tunøfærgen ikke at være i stand til at betjene ruten efter 2028.

Fra nationalt hold er der sat et mål om at vores samfund skal være CO2-neutralt i 2050. Odder Kommune bakker op om denne målsætning. Vi har med vores DK2020 besluttet at arbejde frem mod en 70%reduktion i 2030 og CO2-neutralitet i 2050. Da Tunøfærgen står for ca. 50% af den co2-udledning kommunen udleder fra sine transportmidler, indgår et skifte fra fossil brændsel til grøn som et væsentligt element i DK2020-planen.

Der er således 2 overordnede grunde til at søge en erstatning for den nuværende færges; Færgens alder/stand samt klimahensynet.

På den baggrund har forvaltningen ansøgt om tilskud til grøn omstilling af færgefarten på Hou-Tunø gennem den statslige "Pulje til grøn omstilling af indenrigsfærger". Puljen dækker op til 25% af budgetterede omkostninger til anskaffelse af ny grøn færges. Forvaltningen har i ansøgningsrunde 2 fået tilsagn om 24,45 mio. kr. fra puljen. Tilsagnet er modtaget på baggrund af et samlet projektbudget på 111,5 mio. kr. I budgettet er der medtaget omkostninger til konstruktion af selve færgen og etablering af de nødvendige landanlæg.

Da forvaltningen ikke selv besidder kompetencer inden for eller indsigt i skibsbranchen og indkøb af færger er der indgået et samarbejde med Færgesekretariatet. Færgesekretariatet er et fællessekretariat for alle kommuner, der har indenrigsfærger. Sekretariatet arbejder for standardisering på tværs af kommunerne, fælles indkøb af materialer og så videre.

Færgesekretariatet har på vegne af kommunerne indgået et offentligt-privat innovationspartnerskab med et leverandørkonsortie med henblik på at skabe et koncept for en standardfærges. Ved anskaffelse af en standardfærges vil der kunne realiseres stordriftsfordele på tværs af de deltagende kommuner, herunder standardisering af design, konsolidering af udbudsprocesser samt fælles indkøb af kritiske udstyrskomponenter.

Der leveres driftssupport via et IT-system, som gennem standardiseringen af færgerne giver mulighed for at høste synergier og opnå forbedringer i kvaliteten af færgedriften, for eksempel ved etablering af en sikker reservedelsløsning samt bistand med garantikrav og serviceaftaler.

Herved forventer leverandørkonsortiet en 10-20% besparelse i færgens levetid i forhold til individuelt anskaffet færge.

Analyser har vist, at el-drift baseret på batterier vil medføre den laveste totaløkonomiske omkostning. Viser dette at ændre sig i fremtiden, så er færgerne forberedt for omstilling til sejlads på for eksempel brint, metanol, eller HVO (biodiesel).

Med bistand fra Færgesekretariatet er den foretaget en indledende gennemgang af leverandørkonsortiets estimater for budgetposter. Budgettet er anvendt i forbindelse med ansøgning til "Pulje til grøn omstilling af indenrigsfærger" og vil indgå som en del af købsaftalen for standardfærgen. Budgettet vil blive opdateret når udbud af værftskontrakt er gennemført og prisen for at bygge færgen ligger fast. Til den tid vil kommunen kunne udtræde af indkøbsaftalen med konsortiet mod betaling af konsortiets omkostninger.

Processen med tilpasning af standardfærge, udbud, konstruktion af færge og så videre forventes at tage ikke mindre end 3 år.

Figur 1: Tids- og handleplan for design, udbud og indkøb af ny Tunø-færge

I henhold til ovenstående tids- og handleplan skal kommunalbestyrelsen:

Godkende indkøbsaftale (aftale med leverandørkonsortiet om samarbejde om indkøb af ny færge

1. Godkende udbudsmaterialet
2. godkende det vindende tilbud og igangsætning af konstruktion af ny færge

Fagudvalgsbehandlingen foretages af Udvalget for Klima og Plan og Udvalget for Økonomi og Erhverv forinden behandling i Kommunalbestyrelsen.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen bemærker at iævnfør "Veiledning om kommunernes låntagning og meddelelse af

Forvaltningen bemærker, at jøvnfør Vejledning om kommunernes låntagning og modtagelse af garantier m.v." side 25 pkt. 4.13 kan kommunen uden belastning af låneramme lease færger:

"Bestemmelsen giver adgang til lånefinansiering af kommunens udgifter til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og renovering af færger og færgefaciliteter for overfarter, der er anført i bilaget til lånebekendtgørelsen. Bestemmelsen omfatter både færgefaciliteter og de anlæg som er direkte afledt eller nødvendiggjort af færgeinvesteringer, og som fysisk er afgrænset til færgeområdet. Bestemmelsen indebærer, at kommuner uden belastning af lånerammen ligeledes kan indgå leje- og leasingaftaler eller stille garanti vedrørende de pågældende færger.

Bestemmelsen giver således adgang til at kommunen kan lease en ny færge og foretage lån til køb uden at belaste lånerammen.

Sagens gang

- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 3. oktober 2022
- Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022

Forvaltningen indstiller

At forvaltningen med udgangspunkt i ovenstående tids- og handleplan bemyndiges til i samarbejde med Færgesekretariatet at forberede indkøbsaftale med leverandørkonsortiet til godkendelse i kommunalbestyrelsen med henblik på indkøb af ny el-drevet færge til besejling af Tunø, og finansieret af Staten (Trafikministeriet/Trafikstyrelsen) med 24, 45 mio. kr. og den resterende del af Odder Kommune - forventeligt et beløb på minimum 87 mio. kr. - via låntagning.